

Notat

Til gruppeformandskredsen

Uddybende notat om forvaltningens bistand til borgmesteren

Gruppeformandskredsen anmodede på sit møde den 16. april 2021 om at få tydeliggjort de juridiske rammer for forvaltningens pressebetjening af borgmesteren og forvaltningens bistand til borgmesteren som medlem af Økonomiudvalget.

Økonomiforvaltningen har derfor nedenfor beskrevet de juridiske rammer for pressebetjening af borgmesteren og forvaltningens bistand af borgmesteren som medlem af Økonomiudvalget. Notatet supplerer Økonomiforvaltningens generelle notat af 18. december 2017 om betjening af borgmesteren.

Der er i udarbejdelsen af dette notat taget udgangspunkt i Økonomi- og Indenrigsministeriet (ØIM) generelle udtalelse fra den 30. juni 2017 om den kommunale forvaltnings muligheder for at yde bistand til kommunalbestyrelsens medlemmer samt i "Kodeks for regler og normer for forvaltningens rådgivning og bistand til Borgerrepræsentationen, udvalgene, overborgmesteren og borgmestrene" besluttet af Borgerrepræsentationen på Borgerrepræsentationens møde den 22. juni 2016.

Forvaltningens udarbejdelse af talepapirer, pressemeddelelser og lignende til borgmesteren

Borgmesteren repræsenterer som øverste administrative leder for sit respektive forvaltningsområde og som udvalgsformand kommunen udadtil i mange sammenhænge. Det vil ofte være borgmesteren, der udtaler sig på kommunens vegne til pressen, både når et nyt kommunalt initiativ indenfor det pågældende udvalgsområde skal præsenteres, og når en problemsag skal adresseres. Borgmesteren vil f.eks. kunne udtale sig om initiativer, der er politisk vedtaget, og vedkommende vil kunne udtale sig på baggrund af beslutninger truffet af udvalg eller Borgerrepræsentationen inden for borgmesterens forvaltningsområde. Borgmesteren vil også kunne udtale sig om f.eks. initiativer eller beslutninger fra forvaltningen, i det omfang forvaltningen er tillagt den endelige beslutning i en sag, eller i det omfang borgmesteren udtaler sig om, hvad forvaltningen har planlagt at forelægge politisk.

25-05-2021

Sagsnummer i F2
2021 - 1595

Dokumentnummer i F2
84600

Sagsnummer eDoc
2021-0136251

Sagsbehandler
Morten Spangenberg

Borgmesteren har i disse sammenhænge krav på forvaltningens betjening. Forvaltningen kan f.eks. udarbejde talepapirer, baggrundsmateriale og presseberedskaber m.v. Forvaltningen vil også kunne udarbejde f.eks. pressemeddelelser eller nyheder til kommunens hjemmeside eller opslag på en officiel kommune- eller borgmesterprofil på Twitter eller andre sociale medier, hvor borgmesteren udtaler sig på kommunens vegne indenfor sit forvaltningsområde.

Det afgørende for forvaltningens betjening af borgmesteren er således, at forvaltningens bistand til borgmesteren ydes i dennes egenskab som øverste daglige leder af forvaltningen, som udvalgsformand for sit fagudvalg og som repræsentant for kommunen udadtil inden for sit fagområde. Forvaltningen må ikke yde bistand til borgmesterens partipolitiske aktiviteter og skal være partipolitisk neutral i sin bistand til borgmesteren.

Ansvar for, at de retlige rammer for forvaltningens bistand til borgmestrene bliver overholdt, ligger i den enkelte forvaltning.

Forvaltningens bistand til borgmesteren som medlem af Økonomiudvalget

København har "melleformstyre med delt administrativ ledelse". Melleformstyret er en melleform mellem udvalgs- og magistratsstyre og indebærer et styrket Økonomiudvalg med deltagelse af overborgmesteren, formændene for de stående udvalg (borgmestrene) og 6 medlemmer af Borgerrepræsentationen. Kommunestyrelseslovens bestemmelse om melleformstyre blev indsat ved lov nr. 259 af 6. maj 1993. Det fremgår af lovbemærkningerne, at formålet med melleformstyre er at:

"Udvalgsformændene er sammen med borgmesteren medlemmer af økonomiudvalget og vælges ved et forholdstalsvalg. Herved styrkes økonomiudvalget som det planlæggende og koordinerende organ, og det muliggøres, at der i højere grad kan varetages tværgående helhedshensyn ved prioriteringen af kommunens ressourcer. En inddragelse af udvalgsformændene i økonomiudvalget vil tillige forbedre de informationsmæssige kanaler mellem økonomiudvalget og de stående udvalg."
(lovbemærkningerne side 7595)

Forvaltningen skal betjene borgmesteren for så vidt angår de kompetencer og beføjelser, borgmesteren er tillagt efter kommunestyrelsesloven. Forvaltningens forudsatte handleområde er at betjene borgmesteren med henblik på, at kommunen skal fungere som myndighed, herunder træffe de nødvendige forberedende og

opfølgende beslutninger og udføre de faktiske opgaver, som dette kræver.

Der ligger heri, at forvaltningen kan klæde borgmesteren på i forhold til de sager, som borgmesteren skal tage stilling til som medlem af Økonomiudvalget. Forvaltningens betjening af borgmesteren skal sikre, at borgmesteren kan udfylde sin rolle i Økonomiudvalget som forudsat i formålet med Økonomiudvalget som beskrevet ovenfor.

Betjeningen kan f.eks. omfatte udarbejdelse af talepapirer og håndakter og mundtlig briefing om sagerne i det omfang, hvori det er hensigtsmæssigt for, at borgmesteren kan bestride hvervet som medlem af Økonomiudvalget. Det kan også være, at borgmesteren afholder møde med direktionen, hvor sagerne på Økonomiudvalgets dagsorden gennemgås. Forvaltningen kan bistå borgmesteren med rådgivning om, hvordan der bedst muligt kan skabes tværgående helhedshensyn ved prioriteringen af kommunens ressourcer. Dette henset til Økonomiudvalgets rolle og funktion som det planlæggende og koordinerende organ. Det kan f.eks. være nyttigt at drøfte eventuelle alternative løsninger med borgmesteren inden et udvalgs møde, så borgmesteren har mulighed for at fremsætte kompromisforslag, som forvaltningen fagligt kan stå inde for. Sådanne drøftelser vil også kunne omfatte vejledning fra forvaltningen om mulighederne for at få flertal for en indstilling og dermed f.eks. om gruppernes forventede holdninger i sagen. Borgmesteren kan således på denne måde få taktisk rådgivning. Det må blot erindres, at borgmesteren ikke har instruktionsbeføjelse i forhold til forvaltningen med hensyn til sagernes indhold.

Forvaltningen kan ikke yde bistand til borgmesteren om emner, som ligger uden for Økonomiudvalgets formål og rolle som beskrevet ovenfor eller uden for borgmesterens forvaltningsområde.

Forvaltningen må ikke yde bistand til borgmesterens partipolitiske aktiviteter og skal være partipolitisk neutral i sin bistand til borgmesteren.

Ansvar for, at de retlige rammer for forvaltningens bistand til borgmestrene bliver overholdt, ligger i den enkelte forvaltning.